

Rutiner för kvalitetssäkringsprocessen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

1 Bakgrund

1.1 Samtliga utbildningar kvalitetssäkras under perioden 2023–2028

Samtliga utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå ska kvalitetssäkras under perioden 2023–2028 i enlighet med de anvisningar som framgår av Linköpings Universitets (LiU) modell för kvalitetssäkring. LiU:s modell för kvalitetssäkring tar sin utgångspunkt i de bedömningsområden och bedömningsgrunder som universitetskanslersämbetet (UKÄ) har identifierat som centrala för kvalitetssäkring av högre utbildning i Sverige. Dekanen på respektive fakultet¹ ansvarar för att alla utbildningar på grund-, avancerad- och forskarnivå kvalitetssäkras i enlighet med LiU:s gemensamma modell för kvalitetssäkring under en sexårig kvalitetssäkringscykel.

1.2 Extern granskning av Universitetskanslersämbetet (UKÄ)

För de utbildningar som UKÄ utvärderar under samma cykel inom komponenten utbildningsutvärderingar gäller att inlämnad självvärdering till UKÄ likställs med LiU:s kvalitetsrapport och ska i övrigt följa den process som beskrivs i detta dokument (dialog, handlingsplan, uppföljning). Om dekan finner det motiverat kan en utbildning uppmanas att genomgå kvalitetssäkring. Vid behov kan dekan besluta om medverkan av externa granskare i kvalitetssäkringsprocessen.

2 Arbetsprocess för kvalitetssäkring av utbildning

2.1 Kvalitetsrapport upprättas

För varje utvärderingsobjekt (utbildningsprogram, huvudområde, enskild kurs, uppdragsutbildning eller kurser vid Didacticum) som kvalitetssäkras ska en kvalitetsrapport upprättas. Kvalitetsrapporten skrivs enligt en särskild mall och ska belysa följande områden:

- a) Måluppfyllelse,

¹ Med fakultet avses i dessa rutiner samtliga fakulteter samt området Utbildningsvetenskap.

- b) utformning och genomförande,
- c) utbildningens forskningsanknytning,
- d) lärarkompetens,
- e) studentperspektiv,
- f) arbetsliv- och samverkansperspektiv,
- g) jämställdhetsperspektiv samt
- h) hållbarhetsperspektiv.

Dessa områden och perspektiv tar sina utgångspunkter i de bedömningsområden som UKÄ efterfrågar i de granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete som genomförs vart sjätte år.

Vid LiU finns fyra olika mallar för kvalitetsrapporter som är anpassade efter respektive utbildnings förutsättningar varför alla områden (a-h) eller delområden inte finns med i alla rapportmallar. De kvalitetsrapportmallar som finns är:

- 1.) Mall för kvalitetsrapport för utbildning på grundnivå och avancerad nivå,
- 2.) mall för kvalitetsrapport för utbildning på grundnivå och avancerad nivå – för utbildningar som redan genomgått en kvalitetssäkring,
- 3.) mall för kvalitetsrapport för enskilda kurser samt
- 4.) mall för kvalitetsrapport för uppdragsutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

I rapporterna ska även några LiU-gemensamma nyckeltal, kursvärderingar, studentundersökning och alumnuuppföljning samt bak- och framgrund analyseras där så är relevant.

2.2 Ansvar för framtagande kvalitetsrapport och nyckeltal

Ansvarig för kvalitetsrapportens upprättande är

- programansvarig avseende utbildningsprogram vid filosofisk fakultet,
- prefekt avseende fristående kurser vid filosofisk fakultet,
- programansvarig avseende utbildningsprogram vid medicinsk fakultet,
- prefekt avseende fristående kurser vid medicinsk fakultet,
- ordförande i programnämnd avseende utbildningsprogram och fristående kurser vid teknisk fakultet,
- programansvarig avseende utbildningsprogram vid utbildningsvetenskap,
- prefekt avseende fristående kurser vid utbildningsvetenskap,
- föreståndare för Didacticum avseende de kurser som ges inom den verksamheten,
- kursansvarig/projektledare/programansvarig för uppdragsutbildning,

Även utbildning, exempelvis behörighetsgivande förutbildning samt annan utbildning som inte inryms inom utbildningsprogram eller fristående kurs ska kvalitetssäkras. Respektive dekan utser på lämpligt sätt ansvarig för detta arbete.

Även om olika personer/funktioner bör medverka i framtagandet av underlag och författande av texter till kvalitetsrapporten är det ytterst den utsedda ansvariga som ansvarar för att arbetat genomförs och för innehållet i den kvalitetsrapport som upprättats.

Ansvaret för att ta fram nyckeltal för utbildningsprogram samt vid behov stödja rapportförfattarna vid tolkning av nyckeltalen, åligger Planering- och ekonomienheten (PLE) vid Universitetsförvaltningen.

För övriga utbildningsformer ansvarar den person som ansvarar för framtagande av rapporten även för att ta fram nyckeltal. Prefekter har i uppdrag att vara behjälpliga och förse den som ansvarar för kvalitetsrapporten med de uppgifter som efterfrågas (exempelvis lärarlistor eller nyckeltal för enskilda kurser).

LiU:s gemensamma systemstödsverktyg (Hypergene) ska användas för att lägga upp kvalitetsrapporter, dekans bedömning, handlingsplan samt uppföljning av densamma. PLE ansvarar för att förse samtliga utvärderingsobjekt med ett diarienummer, utbildning i och utveckling av systemstödsverktyget för att underlätta kvalitetssäkringsarbetet avseende administrativa processer.

3 Kvalitetsrapporten och handlingsplanens behandling – förankring och dialog för utbildningsprogram och huvudområden

3.1 Kvalitetsrapportens behandling

Innan kvalitetsrapporten färdigställs förankras den i lärarlaget och med studeranderepresentanter och arbetslivsföreträdare i ett programråd/programnämnd/programutskott eller motsvarande.

Prefekter vid medverkande institutioner ges möjlighet att kommentera den färdigställda rapporten.

3.2 Dialog om och bedömning av utbildningsprogrammet eller huvudområdet

Kvalitetsrapporten samt eventuella kommentarer på densamma från prefekter utgör underlag för dialog. Vid dialogen medverkar företrädare för dekanatet, den som ansvarat för kvalitetsrapportens upprättande samt handläggare vid fakultetskansliet. Utöver dessa ska studeranderepresentant/er ges möjlighet att delta. Vid behov kan ytterligare funktioner delta.

Vid dialogen lyfts och diskuteras såväl styrkor som utvecklingsområden för utbildningen. Dialogen ska mynna ut i en bedömning, enligt mall, som dekanen ska

besluta och meddela den som ansvarat för framtagandet av kvalitetsrapporten. Bedömningen ska bifogas handlingsplanen vid vidare hantering. Om det framkommit att något utvärderingsobjekt inte bedöms hålla god kvalitet bedömer dekanen vilka fortsatta åtgärder som ska vidtas.

3.3 Beslut av handlingsplaner

Förslaget till handlingsplan, baserad på bedömningen och diskussioner förda vid dialogen, upprättas av den som ansvarat för kvalitetsrapporten och förankras på motsvarande sätt som kvalitetsrapporten.

I handlingsplanen ska anges vilka konkreta åtgärder som ska vidtas eller vilka utvecklingsprojekt som ska initieras samt vid vilken tidpunkt olika åtgärder/utvecklingsprojekt ska följas upp. Därtill ska det anges vem som ansvarar (funktion) för genomförandet av åtgärder/utvecklingsprojekt. En handlingsplan kan således innehålla flera åtgärder/utvecklingsprojekt med olika tidpunkter för uppföljning. Samtliga åtgärder eller utvecklingsprojekt i handlingsplanen ska dock ha följts upp innan utbildningen i sin helhet kvalitetssäkras på nytt.

Handlingsplanen beslutas av respektive fakultetsstyrelse eller styrelsen för Utbildningsvetenskap men kan delegeras till särskilt beslutande fakultetsorgan eller dekan.

3.4 Uppföljning av handlingsplaner

Med utgångspunkt i handlingsplanen rapporterar den som ansvarat för framtagande av kvalitetsrapporten om genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen till respektive fakultet. Rutiner för återrapportering av åtgärder tas fram av respektive fakultet. Berörda lärare och studenter informeras kontinuerligt om pågående förbättringsarbete inom ordinarie organisationsstrukturer och enligt inarbetade rutiner. Handlingsplanen med redovisade åtgärder fogas till och kommenteras i kvalitetsrapporten i nästa sexårscykel.

4 Kvalitetsrapporten och handlingsplanens behandling – förankring och dialog för enskild kurs, uppdragsutbildning samt kurser vid Didacticum

4.1 Enskild kurs

Kvalitetssäkring av enskilda kurser dvs. kurser som inte ingår i ett huvudområde, gäller att kvalitetsrapportmallen för enskild kurs ska användas.

Enskilda kurser kan med fördel föras ihop flera tillsammans i en gemensam kvalitetsrapport, om fakulteten ser att detta är kvalitetsdrivande och effektivt. Det kan t ex handla om att sammanföra alla enskilda kurser vid en och samma avdelning.

Dialog om kvalitetsrapporten, bedömning och framtagande av handlingsplaner för enskilda kurser genomförs av företrädare för dekanatet tillsammans med den som ansvarat för kvalitetsrapporten.

Bedömning beslutas av dekanen. Handlingsplanen beslutas av respektive fakultetsstyrelse eller styrelsen för Utbildningsvetenskap men kan delegeras till särskilt beslutande fakultetsorgan eller dekan.

Med utgångspunkt i handlingsplanen rapporterar den som ansvarat för framtagande av kvalitetsrapporten om genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen till respektive fakultet. Rutiner för återrapportering av åtgärder tas fram av respektive fakultet. Berörda lärare och studenter informeras kontinuerligt om pågående förbättringsarbete inom ordinarie organisationsstrukturer och enligt inarbetade rutiner. Handlingsplanen med redovisade åtgärder fogas till och kommenteras i kvalitetsrapporten i nästa sexårscykel.

4.2 Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning genomförs inom samtliga fakulteter. Respektive fakultet samråder med Uppdragsenheten om vilka utbildningar som är aktuella för kvalitetssäkring nästkommande år. Kvalitetsrapportmallen för uppdragsutbildning ska användas.

I de fall det är möjligt bör kvalitetssäkring av uppdragskurser samordnas med kvalitetssäkring av huvudområdet. Dialog, bedömning och framtagande av handlingsplan genomförs då tillsammans med kvalitetssäkring av huvudområdet.

Dialog om kvalitetsrapporten, bedömning och framtagande av handlingsplaner för uppdragskurser genomförs av företrädare för dekanatet tillsammans med den som ansvarat för kvalitetsrapporten.

Bedömning beslutas av dekanen. Handlingsplanen beslutas av respektive fakultetsstyrelse eller styrelsen för Utbildningsvetenskap men kan delegeras till särskilt beslutande fakultetsorgan eller dekan.

Uppdragsutbildning är oftast i form av enskild kurs men i de fall uppdragsutbildningen är ett helt program genomförs kvalitetssäkring enligt processen för utbildningsprogram (se avsnitt 3.1).

Med utgångspunkt i handlingsplanen rapporterar den som ansvarat för framtagande av kvalitetsrapporten om genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen till respektive fakultet. Rutiner för återrapportering av åtgärder tas fram av respektive fakultet. Berörda lärare och studenter informeras kontinuerligt om pågående förbättringsarbete inom ordinarie organisationsstrukturer och enligt

inarbetade rutiner. Handlingsplanen med redovisade åtgärder fogas till och kommenteras i kvalitetsrapporten i nästa sexårscykel.

4.3 Kurser inom Didacticum

Föreståndaren vid Didacticum ansvarar för att ta fram en kvalitetsrapport för samtliga kurser som getts under sexårsperioden. Kvalitetsrapporten behandlas sedan i följande steg:

- Kvalitetsrapporten behandlas av ett kollegialt forum bestående av föreståndaren för Didacticum, lärare som varit involverade i kursen samt representanter för kursdeltagare.
- Kvalitetssäkringsrapporten blir sedan föremål för extern granskning.
- Kvalitetsrapporten samt eventuella kommentarer på densamma från extern granskare utgör sedan underlag för dialog. Vid dialogen medverkar Didacticums föreståndare, styrelsens ordförande och samtliga prodekaner med ansvar för utbildning. Vid behov kan ytterligare funktioner kallas till och medverka vid dialogen. Dialogen ska mynna ut i en bedömning, enligt mall, som styrelsens ordförande ska besluta om och meddela Didacticums föreståndare.
- Baserat på vad som framkommit vid dialog och bedömning uppdras till föreståndaren vid Didacticum att upprätta en handlingsplan. Didacticums styrelse fattar därefter beslut om handlingsplanen.
- Didacticums föreståndare tillser att genomförda åtgärder dokumenteras och Didacticums styrelse ansvarar för uppföljning av densamma.

5 Årlig arbetsprocess på LiU-nivå

5.1 Rapportering och publicering

Samtliga handlingar för ett utvärderingsobjekt, (a) kvalitetsrapporten, (b) dekanens bedömning, samt (c) den fastställda handlingsplanen, ska ges samma diarienummer och sedan tillgängliggöras på LiU:s externa webbsidor.

5.2 Fakultetsanalys

En kortare sammanfattande analys av årets utvärderingsobjekt upprättas av dekan för respektive fakultet. Fakultetsanalysen tar fasta på gemensamma styrkor och utvecklingsområden för årets samtliga utvärderingsobjekt. Fakultetsanalysen belyser också ett urval av prioriterade åtgärder som genomförts under året baserat på tidigare framtagna handlingsplaner. Den sammanfattande fakultetsanalysen ska beslutas av respektive fakultetsstyrelse eller styrelsen för utbildningsvetenskap, diarieföras och sedan tillgängliggöras på LiU:s externa webbsidor.

5.3 Analys av kvalitetssäkringsarbetets resultat och process

De sammanfattande fakultetsanalyserna behandlas vid möte i kvalitetssäkringsrådet vid årets slut, med prodekanerna som föredragande. Vid

mötet medverkar, förutom prodekanerna, prorektor/vicerektor, utbildningsrådet, Didacticums föreståndare samt studeranderepresentanter. Till detta möte kan också föreståndaren för uppdragsenheten kallas, eller den som föreståndaren utser. Syftet är att lyfta, belysa och analysera fakultetsövergripande kvalitetsfrågor och åtgärder utifrån utbildningsspecifika exempel. Syftet är även att diskutera metodfrågor avseende LiU:s modell för kvalitetssäkring. Den gemensamma diskussionen avser att bidra till kollegialt kunskapsutbyte om utbildning mellan fakulteterna, kring såväl innehållsmässiga kvalitetsfrågor som metoden för kvalitetssäkring, samt att ständigt utveckla LiU:s modell för kvalitetssäkring.

Underlaget till kvalitetssäkringsrådet utgörs av kvalitetsrapporter, inlagor från prefekter, dekanernas bedömning, fastställda handlingsplaner samt de sammanfattande fakultetsanalyserna. Vid möten i kvalitetssäkringsrådet, då genomförda kvalitetsgranskningar diskuteras, kan även externa representanter komma att medverka. Extern representation kan utgöras av en eller flera personer som har god kunskap om ett särskilt ämnesområde, pedagogiska utvecklingsfrågor och/eller kvalitetssäkringsarbete. I första hand kommer externa representanter att hämtas från Umeå universitet och Örebro universitet, inom ramen för ett långsiktigt avtal mellan LiU och dessa lärosäten om samverkan och erfarenhetsutbyte kring kvalitetssäkring av utbildning på grund-, avancerad- och forskarnivå. Prorektor eller vicerektor tillfrågar, efter samråd med företrädare från dekanatet, externa representanter.

Inför varje ny sexårscykel genomförs en mer fördjupad genomlysning av såväl mallar som processer.

5.4 Koppling till LiU:s verksamhetsplanering och strategiarbete

Den årliga uppföljningen av LiU:s kvalitetssäkringsarbete utgör ett viktigt underlag för LiU:s övergripande verksamhetsplanering och strategiarbete. När kvalitetssäkringsrådet genomfört sin uppföljning föredras denna i rektors ledningsråd som sedan tar ställning till vilka verksamhets- och budgetmässiga åtgärder som behöver vidtas för att långsiktigt säkra kvaliteten i LiU:s utbildningar på grund- och avancerad nivå. Strategiska satsningar fastställs slutgiltigt i den verksamhetsplan som universitetsstyrelsen tar ställning till i början av juni varje år.